

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districte: " " 36 " " 18 " " 10 "
 In Străinătate: " " 48 " " 24 " " 12 "

DIRECTOR: D. AUG. LAURIAN.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARLE STREINE

Vienna, 16 Ianuarie.

Din Constantinopol se comunică din izvor autorizat: «O relație publicată în *Journal des Débats* atribue ambasadorului turc din Viena o depeșă adresată Portii, ce ar fi avut de obiect un pretins schimb de idei între Austria și Rusia asupra provinciilor ocupate de Austria. Aceasta știre o putem declara de o curată scorită.»

Belgrad, 16 Ianuarie.

Ziarul *Serbia mare*, anunțat pentru 1 Ianuarie și care avea să reprezinte ideea unei Serbie mari după programa d-lui Ristici, nu va mai apărea, de oarece Ristici nu mai dispune de fondurile respective ale guvernului și liberalii nu vor să susțină o foaie din mijloacele lor proprii.

Berlin, 16 Ianuarie.

(Camera). — Președintele citește o telegramă a prințului imperial, în care mulțumește pentru simpatia profundă manifestată de populația întregă și doresc prosperitate în lucrările parlamentului. Camera realege biuroul de până acum. Ministrul de finanțe prezintă bugetul pentru 1888—89, cu 1,410,728,921 mărci venituri și cheltuieli. Veniturile se prevedă cu 121,693,708 și cheltuieli cu 81,235,952 mărci, în plus de căt în anul trecut. Recetele liniilor ferate se prelungează cu 221/4 milioane în plus. Venitul impozitului pe rachiū și zahar se prevede la 71 milioane. Pentru școale s'a mai adăos 20 milioane. Anul financiar 1888—87 a dat un prisos de 16 milioane; anul 1887—88 la 88 un prisos de 28 milioane.

Petersburg, 17 Ianuarie.

O perchișie la o tipografie, ce era bănuță a unor proclamații nihiliste, a fost turburată fără veste de un incendiu. Tipografia a ars; s'a arătat multă locuință. — Tinărul rus Dervis, enorm de bogat, a fost pus sub tutela fiind prea risipitor.

Petersburg, 17 Ianuarie.

Intr'un rescript către guvernatorul Moscovei Tarul își exprimă speranța, că și în anul acesta și în anii viitori pacea va permite, ca toate forțele să se consacre prosperitatei interioare.

Berlin, 17 Ianuarie.

Se desmint oficial știrile unor foi din provincie, că s'ar fi înmulțit trupele germane în Prusia orientală și la granița franceză. Asemenea dislocări nu s'ar face acum, chiar dacă ar fi de dorit, și anume spre a se evita orice aparență de provocare.

Cu privire la manifestarea pacifică a Tatarii se observă, că numai prin fapte, iar nu prin vorbe se poate liniști lumea pe deplin.

Constantinopol, 17 Ianuarie.

Pester Lloyd și Neue Freie Presse s'au ocupat nu de mult iarăși cu candidatura prințului Petre Carageorgescu pentru tronul bulgar. Față cu lipsa de șansă, această candidatură a fost înălțată de către mult. În cercurile informate de aici se neagă, că acum ar fi vorba iarăși despre acea candidatură, din contră se crede, că aci există o neîntelgere sau greșeală. Când în timpul din urmă se vorbește despre un Muntegreen, care ar fi mai potrivit pentru tronul bulgar decât vre-un prinț european și din capul locului ar fi sigur de asentimentul Rusiei, trebuie să se știe, că acesta e voivodul Marko Milanov (din Kuci), marele căpitan, ale cărui fapte eroice se sărbătoresc în cîntece și legende și a cărui personalitate se bucură de o mare vază și popularitate.

Roma, 16 Ianuarie.

In loja d-asupra porticului bisericel sfântului Petru s'a făcut ceremonia canonizării solemnă a mai multor sfinți, între cari Petru Claver, Ioan Berchmans și Alfonso Rodriguez, din compania jezușilor.

Sala a fost splendid iluminată. Mulțimea de lume n'a putut intra înăuntru. Papa a pronunțat sentința de canonizare. A fost prezenți 389 de episcopi. (Acum catolicii așzești sunt mai mulți.)

Paris, 18 Ianuarie.

Se afirmă că sâhul Persiel are să vie în

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biuroul central de anunțuri pentru Germania.

Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENCE LIBERE, Paris, 50, rue de

Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a. 30 bani
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Scrisorile nefranțeze refuză. — Articolii nepublicați nu se impoză.

Pentru inserții și reclame redacționale nu este responsabilă.

curind în Franță; dacă va face această călătorie, va fi numai spre a se ocupa de oarecare interese private.

Vienna, 16 Ianuarie.

Se confirmă știrea, că astăzi sesiunea delegațiilor, care se vor întruna la Budapesta, se va convoca deja în luna Maii, iar nu pentru Octombrie, ca până acum.

Sofia, 17 Ianuarie.

Alegările suplimentare de ieri au fost favorabile guvernului.

E probabil, că prințul Ferdinand va pleca la Filipopolis la 20 Ianuarie.

București, 8 Ianuarie 1888

Suntem în plină perioadă electorală, — aceasta este sigur; dar că ne găsim prinși de friguri electorale, — aceasta nu este adevărat. Orcum am privi și am lăsat lucrurile, nu se poate constata, deosebită, în masa alegătorilor, acea agitație, acel soi de fierbere fără popas, obișnuită în asemenea ocaziuni în țările cu regim reprezentativ regulat, și pe care însăși tara noastră l-a avut de căteva ori.

Nu știm cu siguranță de ce, dar alegările ce se apropie ne apar ca ceva foarte sălcii, cu totul de alt fel de cum s'ar cuveni să fie o asemenea importantă operațiune constituțională. Totuși, așa numai ca bănuială, s'ar putea da o explicație actualiei stării de lucruri anormale. Înainte de toate, practicele noastre parlamentare, decât ne-am dat o Constituție, au fost, într-o covârșitoare parte, astfel îndeplinite, încât să înrădăcină neîncrederea, și apoie desgustul în inimile tuturor. Operațiunile electorale, la noi n'aavut, și nu mai pot avea importanță ce ar trebui să fie legată de dănsile; cu nici un chip nu se mai poate obține, de așa pînă mâine, avântul trebucios în astfel de ocazii, și ar trebui o remediere radicală, treptată, în apucăturile și nărvărurile noastre în alegări, pentru ca lumea să se întoarcă încet, foarte încet, cu incredere spre exercițiul marilor drept *d'a alege*, compromis și batjocorit pînă acum fără cea mai mică sfială. Astfel se poate explica, în mare parte, lipsa de activitate ce apasă pe țară întreagă, acum chiar când mai sunt două săptămâni pînă ce alegările, plămădite demult și puse la cuptor, ar trebui să fie împărțite și mânăcate.

Independent de partide, grupuri, orfanitări de grupuri, de vom privi mai de sus, fără nici o preocupare de simpatie, or de antipatie, în zadar ne am încercat să descoperim, în vre-un colț al țării, sau cel puțin în centrurile mari, — ba chiar fie numai în capitală, — întruniri publice serioase, repetate, înmulțite necontente, în care, după cum spune teoria din carte, candidații și alegătorii să se văză la lumina mare, să vorbască, să discute, să se înțeleagă, or nu.

Desigur că în cele din urmă zile o să ni se spună despre niscaiva discursuri-rachete fășind colo și colo și luminând pe niște bieți oameni dispusi să se vînză pe un pahar de vin; vom citi un buniciel număr de profesioni de credință stupide, incorrect scrise și zăpăcăt găndite; vom vedea gazetele umplute cu o grămadire spăimântătoare de proză bună de aruncat în gunoi. Toate acestea

însă vor fi făcute numai în scop dăcăcări pe alegător, în ultimul minut, cu vorbe goale, cu fraze cunoscute de când lumea, de a' face să găndească o noapte cum găndește candidatul, d'al zăpăci, în fine, numai să' fure votul; — aceasta se numește: a lumina na-

După cum zicea un cugetător cu multă dreptate: — nu este instrument ce se cunoaște mai puțin și care să producă mai multe surpineri decât sufragiul universal. Oamenii politici se servă de el cu un respect căptușit de spaimă. Aceasta se vede lesne după precauțiunile ce iaă, după sfîrșările ascunse ce fac, or de căte ori încercă soarta scrutinului. Daca ar fi de ajuns ca meritul să se prezinte, meritul s'ar prezinta și ar fi ales. Dar vedem meritul mai neliniștit decât prostia, întrebuită tot felul de mașinării, înaintând încet ca pe un teren plin de prăpăsti. E o loterie, unde trebuie să înșeli. Sufragiul universal, bun și neatins, acela care nu trece prin tingirile politice, nu există. Avem numai sufragiul universal tocăt ca la bucătărie, sofisticat, frâmantat ca o cocă săptămână în trei, făgăduit ca o prăjitură popularului lipsit de pâine. Si adesea se întâmplă ca unul să'l pună în cuptor, și altul să'l mânânce. Pentru ce? Nu se știe... O farsă și nimic mai mult.

Candidații bună d'ă fi aleși sunt nevoiți, în asemenea condiții, să alerge la aceleași manopere meschine și înjosite, ca și aceia care nici n'ar trebui să iaă la suprafață. Principiul suveranității popularului nu există cu modul acesta, și rămâne numai sosul murdar al unei cete de sireni care, cu ajutorul voturilor culese prin fraudă, amenințare, sau corupție, își împart țara încă pe patru ani.

Cu asemenea candidații, și cu asemenea alegători, mai bine ar fi ca perioada electorală să tie trei zile, decât trei săptămâni. În prima zi să se anunțe alegările, în a doua să cugete corpul electoral și în a treia să voteze. Dacă î vorba, când o țară cu regim reprezentativ, în curent zilnic cu afacerile sale dinăuntru și din afară, nu știe *într'o zi* ce are de făcut, nu va putea să nicăi *într'o lună*.

Ce adică? Luminarea corpului electoral însemnează când, cu luni înainte, amenințările secrete, prin a treia persoana, curg ploaie? când funcționarii tremură să nu fie scoși din slujbă, când tatăl de familie e anunțat că va fi purtat prin țară ca jidovul rătăcitor, când arendașul bătut de soartă e înștiințat de scoaterea avutului său la mezzat, când proprietarul e amărit de intrigile subprefectului printre muncitori, când ofișerul prințului să fie tot așa de sincere ca acelea la Rusia, și mai ales ca actele guvernelor vecine acestei puteri să coreșpundă.

Viena, 18 Ianuarie.

Ziarul *Times* spune că reșponsul pacific adresat de către Tarul guvernatorului din Moscova a produs puțin efect la Viena, fiind că știrile ce se primesc de la frontieră continuă a semnala mișcări de trupe rusești.

Standard crede că toate manifestările parțiale ale guvernului rusești au singur scop de a prepara succesul împrumutului ce vrea Rusia să contracteze.

Viena, 18 Ianuarie.

Ziarul oficios *Fremdenblatt* spune că speranța pentru mărtinarea păcii, exprimată în rescripția Tarului respondă perfect dorinței pe care toți o simt; nu trebuie însă să uităm că, cu toate sfîrșările făcute în acest sens, preocupările și îndoilele relative la viitor, nu înțează.

Viena, 18 Ianuarie.

Gazeta din Moscova consideră pacea ca asigurată. Ea urează ca dorințele pacinice a celor-lalte puteri să fie tot așa de sincere ca acelea la Rusia, și mai ales ca actele guvernelor vecine acestei puteri să coreșpundă.

Madrid, 18 Ianuarie.

D. Castelar își propune să interveie în discuția Camerei și adresa că respunde la mesajul tronului. El va pronunța un mare discurs.

Pierderile materiale cauzate de ultimele inundări în provincia Malaga sunt evaluate la cinci milioane pesetas.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

MISCAREA ELECTORALĂ

Focșani. — Opoziția nu poate găsi sală publică pentru întrenuri. Faptul acesta o întărește și mai mult în luptă.

Ploiești. — Întrunirea opozitiei din sala Dobrică, prezidată de d. Grigorescu, a avut un succés foarte îngrădit pentru colectivitate, cu toate că administrația luase măsuri spre a o împiedica.

Bîrlad. — Candidații opozitiei sunt:

a) pentru Cameră:

col. I. d. G. Petrescu, fost procuror general, — d. I. M. C. Epureanu, fiul regetării Manolake Epureanu, — d. D. Georgescu, fost președinte de tribunal;

col. II. d. N. Nicorescu, fost depu-

tat, — d. G. Paladi, fost deputat, — d. Em. Vulpe, fost procuror.

b) pentru Senat:

col. I. d. Iorgu Radu, cunoscutul bătrân liberal;

col. II. d. Teodor Istrati, fost procuror.

Brăila. — Administrația ar fi alcătuit următoarea listă de candidați la deputație:

col. I. d. I. Brătianu și d. Cojâlniceanu;

col. II. d. Gr. Giani, d. J. Trianafil și d. D. Ionescu;

col. III. d. C. Vasilescu.

Severin. — Opoziția lucreză cu energie. D-niții Sefendache și Porumbaru au început să se teamă pentru dînsii.

Valcea. — D. Al. Lahovari a sosit aci, pentru a prepara lupta electorală. D-sa este ascultat și urmat cu multă simpatie.

Tîrgoviște. — Lucrurile se cam incurcă. Rolul echivoc al d-lui Giani poate strica mult, atât guvernamentalor, cât și opozanților. Cine știe dă lumea desugătă nu va prefera localnici necunoscuți candidaților de la centru.

CRONICA ZILEI

Marii, 5 Ianuarie, ajunul bobotezului Măntuitorului, I. P. S. S. Mitropolitul Primat, înconjurat de înaltul cler, a venit, după obicei, la orele 12 din zi, cu săntul botez la MM. LL. Regele și Regina.

După botez, I. P. S. S. Mitropolitul Primat a luat dejunul cu Majestile Lor.

D. Constantin G. Cosma, din orașul Tîrgoviște, a dat primărie acelei comune 20 stânjeni lemne de foc spre a se distribui săracilor cu ocazia unei sfintelor sărbători.

D-niții Emil Șuțu, absolvent cu diplomă al școalei speciale de geniu civil din Gand, Constantin Văleanu, absolvent cu certificat al

nică din Iași, înținânduse licitație în ziua de 22 Decembrie 1887, și, nepresintânduse nici un concurent, a publicat o nouă licitație pentru ziua de 15 Ianuarie a. c.

Licitatia, care va fi orală, se va ține în localul prefecturii Iași, și concurenții, pentru a fi admisi, trebuie să depună o cauțiune provisorie de leu 1.000.

In ziua de 20 Ianuarie se va ține licitație la Direcția generală a căilor ferate române, pentru darea în întreprindere a furnitelor de 3.200 piloți de lemn de brad, necesari peatrui lucrările docurilor din Galați și Brăila.

Lungimea acestor piloți este de 15 la 16 metri, iar diametrul lor mijlociu de 32 la 35 centimetri.

In dimineața zilei de 31 Decembrie au evadat din aresul județului Fălciu patru arășteni și anume:

Iosub Butza, ebreu, fără domiciliu, în etate de 60 ani; Gheorghe Vrabie, din Cozia, județul Fălciu, de 28 ani; Teodor Ignat, din Huși, în etate de 25 ani; Constantin Carp Mocanu, fără domiciliu, de 26 ani.

DECREE

Se aprobă votul dat de consiliul comunelor București, din ședința sa de la 3 Decembrie 1887, ca trotuarile străzii Municipale să aibă și pe partea dintre spațiul și strada Bibescu-Vodă o lărgime uniformă de 4 metri; iar terenul ce prisoșează să se cedeze rîverelor, cu obligația de a construi grădini pe dânsul, rămanând ca linie pentru clădiri tot linia veche.

Sunt înaintați în corpul telegrafo-postal:

La clasa de ofițier superior gradul I, după examen, pe actualul ofițier superior gradul II Floru Constantin. — La clasa de ofițier superior gradul II, după examen, pe actualul ofițier superior gradul III Constantinescu Nicolae II. — La clasa de ofițier superior gradul III, după concurs, pe actualul ofițier gradul I Damian George. — La clasa de ofițier gradul I, după examen, pe actualul ofițier gradul II Popp Constantin, Onceanu Manea și Grădișteanu S. Ion. — La clasa de ofițier gradul II, după examen, pe actualul ofițier gradul III Dimitriu George III, Metaxa Mihail și Mumanu George. — La clasa de ofițier gradul III, după concurs, pe actualul elev gradul I, Nenisor Traian și Popescu Constantin; iar fostul ofițier gradul III, Ionescu Nicolae II se repremăste, conform legii, în același grad și pe aceeași dată.

D. doctor Th. Crinescu este numit provizoriu în postul vacanță de medic al șefel Corabia, din județul Romană, până la facerea concursului pre-
zis de lege.

S-a aprobat medicului de corp de armată doctor Niculescu Ioan, din serviciul spitalelor, medic și al corpului II de armată, un congediu de un an în țară și străinătate, pentru interese familiare și de sănătate.

S-a sancționat legea pentru eritarea comunelor cu porturi de sumele ce mai datorizează fondul de $\frac{1}{2}$ %.

D. Ladislau Chilarachi, actual sub-inspector de mășcare în serviciul căilor ferate ale Statului, este numit în postul de șef de biuру special în serviciul comercial.

DIN AFARA

Ungurii și Rușii.

Principalele organe ale presei vieneze și-au manifestat mirarea și neplăcerea în privința interpelărilor hoscilor Rusiei, ce s-au produs cu sgomot

în dieta ungurească. Acum și foile germane, la rândul lor, se ridică contra agitațiunii răsboinice din Ungaria. Așa *Könische Zeitung* adresează Ungurilor căteva fraze ironice; *National-Zeitung* publică, asupra aceluiași subiect, un articol important, care atât prin puterea de argumentare, cât și prin decisiunea limbajului său, iase din tonul obișnuit al acestor foile și pare că a emanat dintr-un izvor oficior. După ce expune, că guvernul din Berlin și-a atras dușmania rusofobilor din Transilvania, făcând deosebire între interesele ce sunt particulare Austriei în Orient, și cele pe care le împarte cu Germania, autorul articolului pune drept principiu, că distrugerea influenței rusești în Bulgaria n'ar fi un scop legitim al politicii celor două imperii.

In tot casul Germania nu poate, pentru un ce neînsemnat, să impingă lucrurile până la un răsboiu cu Rusia, de unde e foarte probabil că ar urma și un răsboiu contra Franței. Un conflict așa de general ar fi o catastrofă pentru civilizațione și pentru Germania n'ar resulta nici un avantaj, chiar dacă ar fi biruitoroare. Căt pentru Franța în special, este în interesul imperiului german ca ea să și conserve situația de mare Putere, fie spre a asigura măntinerea echilibrului european, fie mai ales spre a balanța, prin marina sa, influența ce și-o aregă Anglia asupra mărilor și în toate afacerile coloniale.

Căt timp Francei vor respecta tratatul din Frankfort, n'avem deosebită să am gelosii de desvoltarea forțelor Franței, sau să o provocăm la o luptă, care va fi negreșit decisivă. Mai departe foaia germană zice: Însă noi, la rigoare, am risca un conflict cu Rusia, daca ni s'ar demonstra, că posesiunea Balcanilor e indispensabilă sau chiar salutară pentru Austro-Ungaria. Dar este evident, că dacă această Putere ar întreprinde să se intindă în Bulgaria, în Rumelia, în Macedonia, ar spori cu multe luminate de Ingriri, de educațione și bunăstarea celor ce nu le așteaptă.

Daca ar constitui din el un principiat autonom, ea și-ar crea la porțile sale un stat, cei va putea face mult rău; daca ar anexa acele provincii spre a le administra dânsa, ea le-ar impinge în brațele Rusiei. Acestea sunt niște alternative egale de supărăcioase și ar fi mult mai preferabil, ca guvernele din Viena și din Petersburg, în loc de a căuta să se escludă mutual din peninsula balcanică, se se silească mai bine de ași delimita fie-care sferă lor de interes în această regiune și a urmări în înțelegere mișuniunea ce și vor fi recunoscute. Maghiarii ar face mai bine să lucreze la această înțelegere, decât să impieze asupra domeniului puterii moscovite. Alianța austro-germană nu e făcută spre a realiza iluziunile și vizurile unor politician din Pesta.

Ba sunt opt mil colo.
— Ba nu, sunt zece.
— Ce fel zece?
— Atunci, în cealaltătingire sunt opt.
— Aș, nu se poate, aşeară i-am înmărat.

Si urechile îl cam lasă, căci după ce vorbește singur și tare, s'aude din când în când, se sperie, se uită în toate părțile, ridică punmul la cap și dă una și zice:
— Na, Hagiule, cap sec, strigă că te ia gura par că cine și ce ai fi având! Eacă n'ai, n'ai, n'ai, n'ai, ești sărac lipit!

Îar în mintea lui se găndește: "am, am; am ceva, dar e mai bine, mai norocos, mai la adăpost, să zic că n'am chioară para...".

Până la opt-zeci de ani nu i-a întâmpinat nimic Hagiul — nu l'a durut un dinte măcar, i-ai căzut toți de bătrânețe, i-a pierdut pe unii în coaje, pe alții în miez de pâne. Tocmai în anul acela căzuse o iarnă grea. Trostiau pomii în grădină; pe grăduriile Hagiului înflorise ghiata cu frunze mari și groase. De giaba se încercă nepoata să facă ochiuri în geam. Rotunjia, biata fată, gura ca un mosor, susține din toată inima, se croește că un rotogol cat un iesus, dar pe loc ce să odihnească și ea din suslat, rotogolul să prindea la loc.

Suflarea mai cu inimă Leano, și strigă Hagiu cocoloșul într-un colț al patului, cu cismele la picioare, cu surcitea în cap și pe d'asupra cu pătră.

Suflare, nene Hagiule, suflare, dar nătăție frigil și mi-a înghețat răsuflare, și răspunde nepoata să care dărdă de frig c'co cergă în spiniare, — ar trebui să-mi dai

Cum se vede, articolul foile germane e foarte deslușit. Austro-Ungaria să facă bine a se înțelege cu Rusia și să nu speră prea mult sprijin de la Germania.

COrespondență „ROMANIEI LIBERE”

Craiova, 1 Ianuarie 1888.

Domnule redactor,

Ieră, în ajunul anului nou s'a împărțit într-o din salele liceului căte un mic dar din partea societății "Basarab", pentru ajutorul școlarilor lipsiți de mijloace, la mai mulți elevi și eleve dela școala primă de aici. S'a dat la 20 de elevi și 37 de elevi căte o pereche de încălțaminte, căte un șal, căte o cutioară cu necesare de școală și căte 50 de bani în mână. Suma pentru acest ultim dar (căte 50 bani) a fost cu generositate dăruită de d. G. Vărvaran, fostul prefect al județului.

Era un lucru de milă, spun asistenții, a vedea pe sărmăni copilași, căt de rău erau îmbrăcați și încălțați. Mai toți erau cu picioarele ude, așa încât, ca să poată proba încălțamintele, lucrare de vreo 2 ore, — au trebuit să li se cumpere niște ciorapi înadins pentru acest scop.

La 2 ore p. m. s'a făcut împărțirea în prezența a vreo 37 de persoane de considerație, domni și doamne, din publicul craiovean. Cu această ocazie, d. Busilă, profesor în liceu și vice-președinte al societății "Basarab", a pronunțat un frumos discurs, plin de idei și simțiminte nobile. D-sa arăta strânsa legătură, ce există nu numai între popoare, ci între deosebitele străte ale unei societăți; arată cum parte superioară a societății trebuie să se întregească neîncetat din strătele inferioare, precum ramurile unui copac, ca să rămăne totușă una veră, trebuesc ași trage sucul din rădăcinele lui. De aici multiplă datorie a clasei mai luminante de îngrăjiri, de educațione și bunăstarea celor ce nu le așteaptă.

D-sa relevă cu deosebire importanța și necesitatea inițiativelor particulare și pe acest teren, unde pe larg ajutoarele publice și municiile de nuvele ale sale. Siciul potrivit se va așeza de sigur în muzeul național; înmormântarea i se va face pe spatele statului, într-un mod solemn. Recunoașterea după moarte, totușă una prea tarziu!

Domnule redactor, aș și dorit mai bine ca modestul început al acestei societăți, care are motive binecuvântate de a spera într-un frumos și lung viitor, să se facă în tâcere, cel puțin față cu publicul mai deosebit. Însă mă simțeam dator a restabilii un adevăr, lăsând fiecăruia al său; pentru aceea profitai de ocazia de a face aci o scură dare de seamă, deși dureroasa pierdere a unei fiice m'a impiedicat de a lăsa parte la solemnitatea, despre care scriu.

Corespondentul d-voastră din Craiova, d. Scrib, avea amabilitatea de a anunța înființarea societății "Basarab", într-unul din numerile trecute ale stimabilei d-vi, folosindu-mă mie inițiativa pentru înființarea ei. Meritul inițiativelor și înființării acestor societăți, pe baze sigure și solide, este al altor persoane, ale căror nume, cunoscute de altfel nu numai craiovenilor, către noi întrările, nu mă cred în drept a le-a

de lemn că înlemnim până mâne.

— Cum? Lemne acum? Pe frigul astăzi? strigă Hagiul necăjit. Păsa frig o ciaoacă de lemn costă un galben, un galben, un galben!

Leana plecă bombănind în odaia d'alătură și Hagiul rănește singur, Trist întunecă și frig. Vînău îl seștește în coșul casei, se repeade repeade rece ca ghiata pe gura sobel și nu găsește în vatra rece nici scânteie de aprins, nici pic de cenușe de risipit. Hagiul tremură și morfotește un condru de pâne în gingi. Niște flori reci îl trec prin sârșirea spinărelor; picioarele nu și le mai simte din talpi și genunchi. I-ai amorțit de frig și de nemîșcare. Când să atinge mânile de nas în separe că a dău din ciubuc de ghiata.

Zăpada s-așterne velințe velințe, și se ridică până la geomur: noaptea frigie cu gerul ei ascuțit; în toată mahala nu s'aude nici om, nici câine.

Hagiul a adormit măhnit că dacă iarna va tine tot așa nătăție frigă, și că lemnul să rănească ochii săi. Adormit, se mișcă; se învîrtește; și prin pătură glasul i s'aude surgrumat și vesel "ah, ah, uff, ah, ah". Toată noaptea visează că se va pregotere la vîlăvăția unui foc mare.

A doua zi nepoata său i-a găsit pe jumătate înghețat. Nu i se vedea din surciea și din pătură decât nasul vinăț și ochii roșii. Fără să poată zice altceva decât: "Leano, foc că mor, i-a intins un bănuț de aur, și când i-a intins a închiș ochii, par că i-ar fi fost rușine și milă sălăvăză a cel ochi de aur cu căță ușoară și il a runea în mânile în mânile nemiloase ale

răta aici. D-lor ne-a făcut nouă, mai ales cătorva profesori ca oameni ai școalei, distinsa onoare de a ne încredința administrația afacerilor acestei societăți.

Incepul său ieră, a fost modest; penetră societatea și înființă de curând, numai cu puțin înaintea sărbătorilor, și n'au încașat nici timpul necesar de a să începe lucrările pentru realizarea veniturilor prin mijloacele ce și-a propus. Sper însă, că pe viitor, cum se exprimă și d. Busilă în cunventarea sa, vom avea bucuria de a întâmpina mult numeroase trebuințe și a împărtăși din binefacerile societății nu numai pe elevii și elevile din școalele primare, ci și din cele secundare și din judet.

M. Străjanu.

ECOURI STREINE

O sinucidere originală. — Una dintre cele mai bune artiste din Roma, domnișoara Bastia, s'a sinucis zilele acestei într-un mod de tot original: prin foame. S'a închis într-o pivniță, a aruncat cheia, și a stat acolo zilele întregi, până ce a ucis-o cele mai grozave chinuri pe lume, chinurile foamei, iar cauza sinuciderii e tot atât de originală, ca și sinucidere. Ea juca pe "Aida" și de la o vreme n'a mai putut să se hrănească adeverul, și că pământul foștilor clăcașă a împărtășit copiilor în buclă așa de mic, în cată nu se mai poate zice că se găsește român cari au dragoste de țara lor în care se găsesc mulți cari sunt multumiti de pământul lor?

Muncitorii de pământ dar, urmași foștilor clăcașă, sunt cu totul în lipsă de pământ, și de aceia ar fi cel mai mare bine ce s'ară în următoarelor zile.

Credința intermeiată ce am că se găsește mulți români cari au dragoste de neamul și de vîtorul românesc, mă face să aducem ocaziunea d-voastre, d-le redactor, d-a lău cuvenită pentru susținerea prin stimabilul d-vo斯特 ziar, a acestei cestuii, și crez că prin aceasta se vor vedea încurajări mult români buni, cari vor stăru să se vinză muncitorilor de pământ moșile statului, iar cei cari stăruiesc pentru a săraci pre muncitori, și în consecință a stinge puterea de viață a romanismului (în mod indirect și inconștient) a acestei vesti și multă tristețe talpa către, se vor dispera, și el să simpatizeze sărmanilor lor confruntați români, muncitorii de pământ.

Pentru mai bună lumină, crez chiar și numi moșia statului Crețulescu-Odaia Turcului în întindere de 1.400 pogoane, din comuna Matăsaru, plasa Cobia, județul Dâmbovița, care a publicat o asemenea moșie statului se va vedea încurajată și în următoarele zile, într-un mod solemn. Recunoașterea după moarte, totușă una prea tarziu!

MOȘILE STATULUI

Domnule redactor,

Din cînd este stimabilul d-voastră ziar, convingându-mă că totușă lău lucrări pentru propriașarea ideilor înalte, pentru ajutorarea sărăcilor, am crezut că veți bine voia să primiți sprijinul publică, ca informație, următoarele:

Legea vinzării moșilor Statului prevede că aceste moșii să se vinză cu preferință muncitorilor de pământ în loturi mici, depunându-se pentru acest fel de cumpărări ca garanție a 10-a parte din prețul răsăritelor moșilor. Al doilea, această lege, prevede că moșile Statului se pot vinde în loturi mari și în corp întreg, depunându-se ca garanție o sumă mai mare, a patra parte din răsăritare.

Această lege, prin dispoziția vinerii cu preferință muncitorilor de pământ, facea

lumei; apoi și-a grămadit capul în piept, umplând odaia cu un otă dureros și adinc.

A doua zi focală pălărie în vatră; mormantul de jeratic dogorește și aruncă un polei cald și rumen asupra peretelui din față. Tavanul trosnește desmorțit și zidurile asudează. Leana slabă și prăjita la chip, cu picioarele goale până la genunchi, se păstrează în gura sobei. Bătrânuțul a ieșit din pătură și-i e cald, și îl ia cu flori; picioarele tremură sub el; e lăsat; îl cere înimă a ciorbă, ca nicioată în viață lui

DARE DE SEAMA

De banii incasati pentru ridicarea unei statui reprezentativi dr. Davilla.

Sumele incasate si publicate pana la 14 Decembrie 1887. — Lef 10.760,60

Lista Nr. 19 încredințată d-lui director al școalei veterinară.

D. medic veterinar Colben 20 leu; d. Locusteanu 20 leu; d. Popescu 20 leu; d. medic veterinar Gavrilescu 5 leu; d. Vicent Luis 5 leu; d. P. Constantinescu 5 leu; d. medic veterinar Persu 5 leu; d. Calciu 5 leu; Elevii școalii veterinară: d. Renti Toma 1 leu; d. Constantinescu V. 1 leu; d. Niculae Filip 1 leu; d. Ioan gg. 1 leu; d. Procopie Mircescu 1 leu; d. Vasiliu Gligore 1 leu; d. Alexandru Filot 1 leu; d. Constantinescu Gr. 1 leu; d. Vilutei Carol 1 leu; d. Ionescu Angel 2 leu; d. Traian Simulescu 1 leu; d. Vernești Gr. 1 leu; d. I. Popescu 1 leu. Total. . 100

Lista Nr. 29 încredințată direcției 4-a din ministerul de Rezbel.

D. colonel Popescu 5 leu; d. loc.-colon. Cica 5 leu; d. P. C. Serafim 1 leu; d. Dimitrescu H. 50 bani; d. Dimitrescu I. 5 leu; d. I. Stoenești 2 leu; d. Cătuneanu 5 leu. Total. . 23,50. ;

Lista Nr. 30 încredințată direcției 1 din ministerul de Rezbel.

Necunoscut 2 leu; d. X. 2 leu; d. locut. Niculescu 2 leu; d. Teodorescu 1 leu; d. Ad-tor Rădulescu 1 leu și 50 bani; d. Emiliu 50 bani; d. Scărișoreanu 2 leu. Total. . 12.—

Lista Nr. 32 încredințată direcției 3-a din ministerul de Rezbel.

D. N. N. 5 leu; d. C. D. M. 5 leu. Total. . 10.—

Suma totală. 10 906,10

Sunt rugate, atât persoanele din Capitală, cât și comitetele districtele, cărora li s'au trimis liste, să binevoiască a activa subscripția, și a trimite banii casierului.

Comitetul.

LUPTA CU LUPII

(Narațiune rusească)

Era în ajunul Crăciunului. Afară era ger de crăpăți lemnele — cum se zice, — iar în bîră scăpăra schințele un cupor ruginit de fer, ca cum ar voi se încalzească întreaga Rusia! Erau foarte voioși oamenii din bîră. În castelul Domnesc își petrecdea o societate aleasă, care sosise chiar de la vînătoare, iar în bîră își petrecdea servitorii Domnesci. Pe măsăra erău pocale pline de gog, din cari se ridică în sus aburul ca dintr-un cazan.

— Intru sănătatea ta moșule — zise unul dintre servitorii mai tineri către un moșneag din societate, a cărui tacere continuă stătea în contrast cu voia celorlalți. Cel agrăit ridică pocalul de pe masă și duceandu-l la gură făcu căteva înghițături, apoi iar îl depuse pe masă și strigă: — Așa este de serios astăzi — începu iar servitorul de mai nainte, — ca cum tăi fi trecut un epure curmăzesc peste drum. Te supără ceva? Bea și-ți inea că în gog!

— Tu ești fătu meu ca o pasare care abia a sburat din cuiub, — răspunse bîrânul. Așteaptă până vei fi tu cu 30 de ani mai bîrân, când apoi vei pîrcepe că poate să fie omul serios și tacut și a avea necaz, or motiv de a fi supărăt! Ziuă de astăzi îmi revocă în memoria o istorie, o înțempiare, care putea ușor să se sfîrsească altcum, — și apoi azi nu ușă sedea la masa cu voi! ,

Abia auzi societatea că «moșului, i s'a intîmpărat ceva, și se puseră totu cu gura pe el ca să le povestescă istoria, despre care știau că de sigur are să fie foarte interesanta. «Ivan — tătuca, moșule, povestescă-ne istoria, povestescă-ne! ,

— Tăceră copil! Dați-mi un pocal plin se mai trag o dușcă, și apoi ascultați, că nu e lungă! ,

Ivan bău, și apoi începu:

— Astăzi sunt chiar 25 de ani decând stăpânul meu, contele, lui zise: «Ivan, astăzi vom merge la Studianca! » — Se trăiți d-le conte, vom merge la Studianca! — răspund ești cu supunere. Neaua era groasă și păriu sub picioare. Șeapte poște încolo și șeapte inapoi, o să ajungem pe futuneric acasă! De bună seamă vom dormi însă la Studianca. Astfel combinam ești. Trebuie să știi, că pe atunci stăpânul meu era om cam ciudat; bun, prea bun la înină, dar prea — posomorit: de jucat nu s'a jucat în cărți nici când, iar de injurat ameseanea nu a injurat în viață lui. După moartea mamei sale; Dumnezeu o ierte, apoi nici vin nu a mat băt; din chilia nu esa cu ziua întreagă, și de multe ori era toată noaptea deștept, petrecând la clavir, și apoi citind cărți. Astăzi a tînuit doar anul tot astfel. Oaspeți noi nu primeam nici când, și castelul nostru, — ziceam adeseori către colegii mei. El însă trăia ca holteu, și nu arăta nici voe de a se căsători. Ce are se caute el însă astăzi în Studianca? De în-

trebat nu puteam să-l întreb, pentru că l'ăști și supărăt, și apoi de spus tot nu mi-ar fi spus! Mă bag în grăd. Murgui îmi întinde capul să-i-l scarpen. *Murguțele, făte gata că mergem la Studianca! Știi tu unde e aceasta? ,

— Nene Ivane, — îmi zise celalt servitor, era nepotul meu, feciorul surorii mele, — știi-o dă-a aceasta? ,

— Dar de unde o știi tu? — il întreb eu uimtit.

— Cantinca mi-a spus-o; bucătăreasă! ,

— Ah, vorbe goale de bună seamă! ,

— Ba nu nene Ivane; fratele vîdovei contese, care e ofițer în gardă preobrazjenschiā, e pe concediu acasă; afară de aceasta e oномastică contesei. Domnul nostru și invită la castelul P... și acolo mergem! Domnul a spus-o! ,

— Sfinte Nicolae, — strig eu, — la Studianca mergem mări!,

— Veți face numai un pic de ocol, dar la P... mergem! Aid! se combinăm numai!,

— Piedro! — strig eu.

— Ce e unchiile? ,

— Se sim înțelegă! Tu ai vîzut pe cameriera contesei vîdove din P.... O cunoști? ,

— Da!

— Nu e departe P.I. Cinci poște. Ia

murgul, sui pe el călare, și aleargă de

spune camerierei că noi venim la Studianca. O să fie tirziu pe când vom sosi! ,

— Bine unchiile!,

Eu mă pun să tocmești sania; aruncă sabia în pae, și eram bucuros vîzând că stăpânul meu ia cu sine pușca cea cu doțevi. Drumul era bine călcat, și noi fuserăm de vreme în Studianca. «Mâna la jidovul Manchieviet! , zise stăpânul meu. Domnul meu intră în prăvălie, de unde îmi trămite mie un gog cald, apoi altul, și iar altul. Trece un ceas, trece doă, și se întunecă bine. În fine ieșe stăpânul meu afară, aruncă un pachet în sanie, apoi se urcă și el în ea și-mi poruncește: mâna! ,

— Domnule, incotro? , întreb eu, căci gogul mă încălziește. El mă privește cu ochi mari, eu mă fac că nu observ aceasta.

— La P... mergem! Poartă-te!, zise el.

— Sfinte Nicolae! doă lumini de cără

capeți de la mine. Ia-ne sub scutul tău!,

zisei eu în mine, și dădui drum cailor. Era lună, lună plină. Se vedea drumul ca și ziua. Vom fi mers ca o poștă, când vîd înaintea mea, dar cam departe, foarte departe, un punct negru. Caii încep a deveni neliniștiți. Punctul pere de la o vreme, ca cum ar fi intrat în o pădure. Mai avem mult încă de mers; cugetam eu în mine. Privesc îndrept; stăpânul meu sădea în sanie ca cum ar fi adormit, iar în urma noastră unul, doi, cinci, — ba mai iată: zece, cinsprezece, doăzeci de lupi, poate și mulți!

— Domnule, — strig eu, — lupii vin în urma noastră!,

Privește și d-nul meu înderăt, dar nu zicea nimică.

Sania noastră nu mai atingea pămîntul; sibura în aer, pentru că pe cai îl mâna — frica Ajunserăm la un loc unde drumul se încoive. Nu puteam să dău drum cailor că nu cumva fiarele sălbaticice obșvând înainte ne duce drumul să o tăe drept înaintea noastră. Ingrijam că bestiile să vină tot în urma noastră.

— Ivane ce fac? , strigă stăpânul meu

— Dumnezeu și eu noi; de am fi cel puțin treuți peste intorsatura drumului!,

— respund eu. Lupii erau acumă foarte aproape. Domnul meu ia pușca și punând-o la ochi o sloboade. Lupul cel din fruntea turmelui cade folomoc la pămînt. Cei-l'alii sătău un moment pe loc, apoi se aruncă asupra cățărui împușcat, atâtă adică căi ajung la rând, iar cei-l'alii se iau iară după noi. Dar doamne ajută că remain tot în urma saniei și nu ne ies înainte. Jumătate de drum era în urma noastră. Mai aveam jumătate! Aid dragă aid; să ajungem în grajd unde vă așteaptă ovăz din greu; aid căluț aid!, — Albul se ținea bine în curaj, dar murgul obosit. Din pas în pas tot mai moale; acușă acușă schiopăta, și vedeam cum se opințește să țină la rădu cu celalt. Vedeam că nu poate să o mai ducă mult. Pîcă la pămînt, și până cei deslegă noi de la rădu lupii ajung la noi și ne sar la grumaz. «Domnule, strig eu, mai dă odătă foc! Asia. — și acuma prinde frinile în mână până ce desleg eu pe murgul!, Scot sabia din pae și talstreangul hamului Bielut murg! Mai alergă cățiva puști cu ceilalți căi, apoi remase în drept, și bestiile se aruncă hăloasă asupra lui. Am căstigat pe astăzii călăritul de a merge nainte; dar nu mai merg căi ca la început! Lupii iară se luară în urma noastră. Mai avem destul de mers, și murgul din stânga încă începe a slăbi. Începătă rugă tare și a vorbi cu sfântul Nicolae ca să ne ajute. Lupii ajunseră aproape de noi. Cel din frunte se repezi odătă spre sanie, dar aluneca și se înbordă. Cei-l'alii sărăpeste el și vin după noi. Vedeam bine ochii lor cei verzi schiopăta, și le puteam numera dinții în gură. Stăpânul meu depusese pușca, pentru că uitase praful acasă, și luase în mână sabia mea. Se apăra bine, dar ce folos? Ce poate el face? Începui a'mi recomanda suflul celuui atotputernic, — cănd nu știi, sună'mi urechia de frig, ori apoi, — da nu m'am înșelat, în deparțare se aude lătrat de caini. Neaua începe a se roși pe deasupra, ca cum ar arde orașul P... — Domnule, strig eu, mai luptă-te numai căteva minute cu dobitoacele, că ne vine ajutor!, El mă pîrcepe. Apucă buna cea nouă nouția și o aruncă întră lupi.

G. P.

Aceștia sără asupra ei; caii se mai opințesc odătă; iar suntem cu căță-pașii despărțiti de lupi. Neaua începe a se roși și hușu, — sboară un calarețiu cu față aprinsă în mână în calea noastră.

E căpitän din garda preobrazjenschiā, fratele contesei vîdove, iar în urma lui o droadă de servitor, totu cu tortie în mână și cu flinte pe umăr! Căteva poenituri se aud, și apoi călăreții trec în sburate pe lângă sania noastră și resîrba turma bestiilor în toate părțile. Ca și mei erau tot apă, iar mi îmi curgeau sudorile pe frunte ca cum ar fi fost vremea secerișul! Căpitanul se oprește apoi lângă sanie, și mi intinde mâna zicându-mi: «Ivane! ești un băeat neprețuit. Foarte brav!, — Acuma se întoarce abia către stăpânul-mi-o, care caută ceva prin sanie vătăndu-se: «unde e Moraru meu, unde-mi sunt notele? ! Lupii au pus labile pe Mozarul meu, blâstemă lupi! ,

— Dee dumnezeu bine vecine, — zise căpitanul. Multumește lui Ivan că pe lângă Mozart tu ai ajuns și tu în stomacul lupilor!, Stăpânul meu nu pîrcepea ca ce înțelege căpitanul. Dar seara a auzit legătura lucrului! O noapte petrecută în veseliu în P... ne-a făcut apoi să uităm frica ce o măncase pe drum, și abia a treia zi plecasem către casă. Seară stăpânul mă cheamă la sine. Așa era de vesel înălțat m'am minunat. De anii nu văzusem astfel.

— Ivane—zise el—tu vrei să te însor? ,

Eu tăeam.

— Ivane! — zise el mai departe—tu vrei să iai în căsătorie pe cameriera doamnei contesei? ,

— Domnule! Eu aș vrea... dar...,

— Ivane! tu măi mantuiaș ieră viață.

Casa de lângă poarta castelului meu îi donează tie, și afară de aceasta îi mal da în lună 15 ruble peste simbire ce o af. Tu rămăi la mine că ne va tine Dumnezeu pământ; tu vol îngrijii de tine; iar la primăvara facem nuntă!,

— Domnule, incotro? , întreb eu, căci gogul mă încălziește. El mă privește cu ochi mari, eu mă fac că nu observ aceasta.

— La P... mergem! Poartă-te!, zise el.

— Sfinte Nicolae! doă lumini de cără

capeți de la mine. Ia-ne sub scutul tău!,

zisei eu în mine, și dădui drum cailor. Era lună, lună plină. Se vedea drumul ca și ziua. Vom fi mers ca o poștă, când vîd înaintea mea, dar cam departe, foarte departe, un punct negru. Caii încep a deveni neliniștiți. Punctul pere de la o vreme, ca cum ar fi intrat în o pădure. Mai avem multă de mers; cugetam eu în mine. Privesc îndrept; stăpânul meu sădea în sanie ca cum ar fi adormit, iar în urma noastră unul, doi, cinci, — ba mai iată: zece, cinsprezece, doăzeci de lupi, poate și mulți!

— Domnule, — strig eu, — lupii vin în urma noastră!,

Privește și d-nul meu înderăt, dar nu zicea nimică.

Sania noastră nu mai atingea pămîntul; sibura în aer, pentru că pe cai îl mâna — frica Ajunserăm la un loc unde drumul se încoive. Nu puteam să dău drum cailor că nu cumva fiarele sălbaticice obșvând înainte ne duce drumul să o tăe drept înaintea noastră. Ingrijam că bestiile să vină tot în urma noastră.

— Ivane ce fac? , strigă stăpânul meu

— Dumnezeu și eu noi; de am fi cel puțin treuți peste intorsatura drumului!,

— respund eu. Lupii erau acumă foarte aproape. Domnul meu ia pușca și punând-o la ochi o sloboade. Lupul cel din fruntea turmelui cade folomoc la pămînt. Cei-l'alii sătău un moment pe loc, apoi se aruncă asupra cățărui împușcat, atâtă adică căi ajung la rând, iar cei-l'alii se iau iară după noi. Dar doamne ajută că remain tot în urma saniei și nu ne ies înainte. Jumătate de drum era în urma noastră. Mai aveam jumătate! Aid dragă aid; să ajungem în grajd unde vă așteaptă ovăz din greu; aid căluț aid!, — Albul se ținea bine în curaj, dar murgul obosit. Din pas în pas tot mai moale; acușă acușă schiopăta, și vedeam cum se opințește să țină la rădu cu celalt. Vedeam că nu poate să o mai ducă mult. P

